

Munch, som fremdrog det Forslag, der er stillet af et Mindretal i Kommissionen, hvortil det ærede Medlem Hr. P. Munch hører, om Voldgift i Arbejdsstridigheder, og som findes i Kommissionens Betænkning. Det ærede Medlem udtalte, at han mente, at dette Forslag burde glide ind i det kommende Udvalgs Forhandlinger, baade Voldgiftsspørgsmaalet og det stillede Forslag burde optages til Prøvelse i Udvalget, thi, sagde det ærede Medlem, overfor Arbejdsstridigheder har Samfundet saa store Interesser, at Samfundets Nødværgeret bør høvedes. Det ærede Medlem finder, at i en Lovgivning af den Art vilde Samfundet have et Vaaben, hvormed det kunde værges sig, naar Arbejdskampe opstaar. Men jeg er ikke saa ganske sikker paa, at ikke det Nødværge, som det ærede Medlem her vil udstyre Samfundet med, er af den Beskaffenhed, at det slaar den, der svinger det, nye Saar, med andre Ord, om det ikke i Virkeligheden er et meget farligt Vaaben. Det ærede Medlem ved i Forvejen, at vort Syn paa denne Sag er forskelligt; men jeg er rede til at lade mig overbevise, hvis det ærede Medlem kan fremføre tilstrækkelig gode Grunde, og navnlig hvis det ærede Medlem kan vise mig, at Konsekvenserne af en saadan Voldgiftsinstitutions Virksomhed ikke vil blive værre for Samfundet at bære end selve de Stridigheder, selve den Strid, som man ved Voldgiften har ønsket at bringe ud af Verden. Det er jo navnlig det, som ved saa mange Lejligheder har været fremført, som jeg ogsaa her maa pege paa: hvorledes skal man skaffe Respekt for Voldgiftsafgørelsen? Ja, hvis Arbejderne organisationsmæssigt, kan man sige, gaar imod, siger: Vi vil ikke paa de af Voldgiftsretten dikterede Vilkaar gaa i Arbejde, saa kan man vel straffe Organisationen som Organisation, saaledes som man i Henhold til Lovgivningen om den faste Voldgiftsret allerede nu er i Stand til, hvor Retstvist opstaar, men hvis Arbejderne udenom Organisationen i meget stort Tal vender sig imod de Vilkaar, som ved Voldgift er fastslaaet, hvorledes vil man da bære sig ad? Hvis Arbejderen finder, at de Vilkaar, denne Kendelse byder ham, ikke er af den Art, at de paalægger ham Pligt til at gøre sit Arbejde bedst muligt, mest muligt hensyntagende til det Produkt, der fremstilles, og til Virksomhedens Trivsel, hvorledes da hindre ham i at optræde paa en saadan Maade, at selve Arbejdet skader mere end den Stilstand, som er Stridens Følge? Og hvis Arbejdsgiverne som Helhed, som

Organisation nægter at respektere Kendelsen, saa ser jeg vel, at man kan straffe dem, men hvorledes straffe den Arbejdsgiver, der siger: Jeg kan ikke paa de Vilkaar, som her dikteres mig, holde min Virksomhed aaben, thi jeg har Tab deraf, hvorledes hindre ham i at lukke sin Virksomhed? Det er da ogsaa saadanne Konsekvenser, man har mødt, hvor man er gaaet ind under den tvungne Voldgifts Bestemmelser, og det er da ogsaa dette, som har ført til, at man bl. a. i vort Naboland har forladt de Veje, som man til Standsning af Arbejdsstrid søgte ind paa for 6—7 Aar siden.

Det ærede Medlem siger, at saadan Lovgivning om tvungen Voldgift eller Voldgift i den Form, som i Betænkningen er angivet, er fornøden af Hensyn til Organisationernes Styrke, og jeg erkender, at netop Hensynet til Organisationernes Styrke, den Vækst, der deri er, den Forøgelse, som Organisationerne efterhaanden tilkæmper sig ved at tvinge alle Arbejdere indenfor de forskellige Brancher ind under Organisationsmagten, det øgede Omfang, som Kampen derigennem faar, de dybere Saar, som den tilføjer baade Parterne og de enkelte, alt dette gør, at man maa tage under nøje Prøvelse og op til nøje Undersøgelse Muligheden for, at Samfundet kan værges sig imod dette, men jeg tror meget mere paa Betydningen af det Middel, som jeg for lidt siden pegede paa, det Middel, som ligger i at gøre Arbejderne direkte interesserede i de Virksomheders Trivsel, hvor de finder deres Beskæftigelse. Jeg tror meget mere paa Værdien deraf end paa Værdien af den tvungne Voldgift. Og saa tror jeg endvidere paa, at hele Organisationsvæsenet eller -uvæsenet ligesom er ved at skrue sig selv over Gevind, og naar det først er sket, ja, saa ved man nok, at saa er det Tryk, som man gennem Skruen kan lægge, aftagende. Jeg tror, vi er kommet til den Tid, da vi, hvis alle Kræfter, som ønsker en liberal Udvikling i Samfundet i den kommende Tid, forener sig imod Organisationstyraniet, forener sig i Arbejdet for Hævdelsen af den frie Konkurrence, af den enkelte Ret til at udnytte sine Evner og sine Kræfter under de Vilkaar, som han nu finder bedst tjenlige for sine Interesser, kan naa videre frem end gennem Bestemmelser af den Art, som det ærede Medlem her har omtalt, og som han har været med til at omsætte i Forslag indenfor den store Arbejdskommission.

Som sagt, jeg er paa dette Punkt — saa lidt som paa noget andet, tør jeg maaske